

Grue kommune
Postboks 94
2261 KIRKENÆR

Dato: 29.06.2022
Saksref: 202206169-2
Deres ref.: 21/300-2/ASG
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Bernt Amund Skarholt
Telefon:
Mobil: +47 916 55 131
E-post: bernt.amund.skarholt@banenor.no

Grue kommune - Planprogram for revidering av kommuneplanens arealdel Høring og offentlig ettersyn - Bane NORs uttalelse

Det vises Grue kommunes brev av 20. mai 2022. Under kap. 4.9 Samferdsel opplyses det at Bane NOR har planer om opprusting av Solørbanen og at det må tas hensyn til disse planene i arealplanleggingen. Videre spørres det etter om hvilke tiltak som må legges inn i arealplanen som ivaretar framtidige planer for utvikling av jernbanen.

Bane NOR som jernbanemyndighet har en rekke krav til planlegging i nærheten av jernbanen. Informasjon om disse finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging [Veileder \(banenor.no\)](#). Bane NOR legger stor vekt på at jernbanen er tilstrekkelig ivare tatt med hensyn til de temaene som omtales i veilederen. Det anbefales derfor at kommunen setter seg inn i nevnte veileder. Nedenfor kommenterer vi noen av temaene nærmere:

Jernbaneplaner

Solørbanen mellom Elverum og Kongsvinger er i dag en ikke elektrifisert jernbane kun for gods og tømmertrafikk og ikke persontrafikk. Bane NORs har imidlertid planer for opprusting av Solørbanen innenfor kommuneplanperioden 2023-2035. I henhold til Nasjonal signalplan 2020 skal det planlegges og installeres innen 2024 et nytt og moderne digitalt signalsystem, ERTMS for bedre trafikkstyringen på Solørbanen. Innføringen av ERTMS på Solørbanen vil innebære at en oppnår en mer effektiv trafikkavvikling på banen, som igjen åpner for raskere fremføring av gods og tømmer, samt gir økt kapasitet og bedre sikkerhet. Videre er det planer om å elektrifisere Solørbanen, forlengelse av kryssingsspor i Kirkenærområdet, samt etablere tilsvinger (banekoblinger) i Elverum og Kongsvinger. Realisering av og fremdriften i disse planene vil imidlertid fremover avhenge av at tiltakene prioriteres i kommende nasjonale transportplaner og deretter følges opp gjennom nødvendige investeringsbeslutninger i de årlige statsbudsjettene. Effekten av tiltaket vil kunne være økt godstransport på jernbane, reduserte transportkostnader for næringslivet og reduserte klimagassutslipp.

Bane NOR støtter derfor forslaget om at ovennevnte planer tas inn i lokale og regionale planer i Grue kommune knyttet til samferdsel og næringsutvikling.

Planoverganger og sikkerhet

Den største risikofaktoren ved jernbanetrafikken i Grue kommune knytter seg til de usikrete planovergangene i kommunen. Disse planovergangene spenner fra private landbruksoverganger

for bruk i sesongen til trafikkerte planoverganger i daglig bruk. Totalt er det registrert 34 planoverganger på den 20 km lange delen av Solørbanen som går gjennom kommunen. Av disse er 1 planovergang sikret med helbom og 5 sikret med halvbommer. I forbindelse med den forestående ERTMS-utbyggingen av Solørbanen vil disse bli oppgradert rent teknisk. Av de 28 usikrete planovergangene er 9 planoverganger i daglig bruk som gårdsvei eller boligadkomst, mens 17 hovedsakelig er private landbruksoverganger eller gangatkomster. Bane NOR målsetter fremover å fjerne eller sikre usikrete planoverganger, eventuelt erstatte disse med planskilte løsninger. I tillegg kommer ulike andre sikrings- og sikktiltak som vil kunne redusere risikoen for sammenstøt/ulykker på planovergangene.

Bane NOR gjør oppmerksom på at når kommunen planlegger nye utbyggingsområder som medfører økt behov for kryssing av en eksisterende planovergang, vil det i mange tilfeller forutsette etablering av planskilt kryssing. Dersom det ikke foreligger offentlige bevilgninger til etablering av planskilt kryssing og ny utbygging ikke kan bære kostnadene, vil planen ikke være realiserbar og området kan ikke anses modent for utbygging. Bane NOR vil be kommunen om å vurdere tiltak for å redusere denne type risiko i planarbeidet f.eks. gjennom etablering av planskilte løsninger. Bane NOR viser i denne sammenheng til Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser i planlegging hvor det blant annet framgår at «Arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare.

Støy

En utfordring for fremtidige planområder knyttet til fremtidig boligutbygging vil være nødvendigheten av/behovet for å etablere tilfredsstillende tiltak for å dempe støy fra jernbane. Tilrettelegging for ny aktivitet i området gir også økt behov for sikring mot jernbanesporet. Bane NOR forutsetter at støy fra jernbane tas inn i arbeidet med temakart for støy og definisjon av hvilke områder som skal inngå i det planprogrammet definerer som «avviksområder» og at «Retningslinje for støy i arealplanlegging T-1442/2021» legges til grunn for arbeidet.

Naturfare

Det må unngås at kommuneplanen legger til rette for tiltak eller arealbruk som kan utsette jernbanen for økt fare for flom-, erosjons- og skredskader. Det må gjøres en vurdering av dette i planarbeidet, og om nødvendig tas inn bestemmelser med plankrav og krav om ytterligere utredninger av fare for jernbanen og vurderinger av avbøtende tiltak.

Vi minner også om at tiltak nærmere jernbanen enn 30 m er søknadspliktige etter jernbaneloven § 10.

Bane NOR ønsker kommunen lykke til med planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
Sjef Planforvaltning
Bane, Drift og teknologi

Bernt Amund Skarholt
sjefingeniør